

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна державна адміністрація
Чернівецька міська рада
Київський національний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Бєльцький державний університет ім. Алеку Руссо (м.Бєльці, Молдова)
Університет ім. Штефана чел Марє (м. Сучава, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту державного управління
(м.Братислава, Словаччина)
Старопольський університет (м. Кельце, Польща)
Білоруський торговельно-економічний університет споживчої кооперації
(м. Гомель, Білорусь)

Розвиток прикордонних регіонів в системі транскордонного співробітництва

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Чернівці - Бєльці
27- 28 квітня 2017 року**

**Чернівці
«Місто»
2017**

УДК 332.1
ББК 65.050.9(4 Укр)22+65.58
Р64

Рецензент: В.К. Євдокименко, доктор економічних наук, професор.

Р64 Кифяк Василь Федорович
Розвиток прикордонних регіонів в системі транскордонного співробітництва: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 27-28 квітня 2017 р. / за ред. Кифяка В.Ф. – Чернівці: Місто, 2017. – 336 с.

ISBN 978-617-652-180-8

Проблеми транскордонного співробітництва тісно пов'язані з регіональною політикою, яка є важливим атрибутом сучасних євроінтеграційних процесів.

Дослідження проблем розвитку прикордонних регіонів і створення ефективної регіональної соціально-економічної політики займає вагомую частку в сучасних науково-практичних розробках.

У збірнику розглянуто актуальні питання, що стосуються концептуальних засад транскордонного співробітництва регіонів України, моделей розвитку прикордонних регіонів, питання формування нових економічних утворень та розвитку економічного потенціалу у прикордонних регіонах, висвітлюються соціально-економічні та гуманітарні аспекти транскордонних відносин, теоретичні і практичні проблеми регіонального розвитку туризму та рекреації, висвітлено сучасні фінансово-економічні та обліково-аналітичні проблеми управління підприємствами прикордонних регіонів, окреслено сучасні тенденції розвитку інформаційних технологій та економіко-математичного моделювання в системі транскордонного співробітництва та ін.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

ISBN 978-617-652-180-8

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2017
© Кифяк В.Ф., 2017
© ВІЦ «Місто», 2017

Чорний Богдан, Незвещук-Когут Тетяна ГАРМОНІЗАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ПРАКТИКОЮ	207
---	-----

*СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОНОМІКО-
МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ТРАНСКОРДОННОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА*

Бурачек Віктор, Короп Богдана РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРИ РОЗБУДОВІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	210
Бурдяк Олена, Бурдяк Олег ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ТРАНСКОРДОННИХ РЕГІОНАХ	211
Валецька Тетяна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПРИКОРДОННОГО ТА ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	214
Гімчинська Сніжана NODE.JS – СУЧАСНИЙ ІЗОМОРФНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВЕБ-РОЗРОБНИКА	216
Гімчинський Олександр СУЧАСНЕ АСИНХРОННЕ FRONT-END ПРОГРАМУВАННЯ	218
Готинчан Ірина ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	221
Косяченко Сергій МОЖЛИВОСТІ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	224
Oleiniuc Maria THE APPLYING THE MODELS OF ECONOMIC-MATHEMATICAL IN THE ENTERPRISES OF THE FOOD INDUSTRY - THE BASIS OF ELABORATION OF THE GENERAL STRATEGY	225
Пертен Сергій ПРО ОДНУ ЗАДАЧУ ТРАНСПОРТНОЇ МАРШРУТИЗАЦІЇ	229
Рилєєв Сергій, Дрінь Ірина ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КЛАСТЕРУ РЕГІОНУ	231

Сергій Рилєєв, к.е.н., доцент,

Ірина Дрінь, к.ф.-м.н., доцент,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КЛАСТЕРУ РЕГІОНУ

В умовах світових глобалізаційних процесів та вітчизняної фінансово-економічної кризи однією з умов подолання негативних тенденцій є реалізація стратегії модернізації у різних галузях національної економіки. Особливо гостро дане питання постає для агропромислового комплексу, від ефективності функціонування якого залежить продовольча безпека країни, створення резервів для розширення зовнішньоекономічного потенціалу, розбудова сектору малого й середнього бізнесу шляхом реалізації підприємницьких ініціатив, функціонування суміжних видів діяльності, зростання добробуту населення тощо.

Необхідність створення та розвитку інтегрованих структур в агропромисловому комплексі пов'язана зі змінами геополітичних, соціальних та організаційно-економічних умов господарювання, посиленням конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках, підвищенням вимог щодо якості продукції сільського господарства та харчової промисловості, що призводить до зміни структур та механізмів взаємодії підприємств агропромислового комплексу України та її регіонів.

Одним із важливіших інструментів стійкого розвитку регіонального агропромислового комплексу може стати формування такої регіональної інтеграційної структури, як кластер.

Під агропромисловим кластером слід розуміти територіально-індустріальне об'єднання, партнерство підприємств агропромислового сектору, фінансових організацій (наприклад комерційних банків), владних структур та науково-дослідних установ, інтеграція яких дозволяє оптимально використовувати економічні ресурси та підвищити конкурентоспроможність галузі, економіки регіонів та країни в цілому [5].

Агропромислові кластери – це складні виробничо-економічні об'єкти, у дослідженні функціонування та перспектив розвитку яких все більшого значення набувають методи економіко-математичного моделювання та використання інформаційних технологій.

Обґрунтування доцільності формування агропромислового кластера, як складної соціально-економічної системи, повинно базуватися на використанні системного підходу (сукупність таких підходів у діяльності АПК, як структурний, інвестиційний, управлінський, фінансово-бюджетний тощо), сутність якого полягає у використанні концепції оптимізації грошових потоків доходів та витрат основних економічних агентів, які зацікавлені в ефективному функціонуванні агропромислового кластера регіону. Для рішення вищезазначеної задачі необхідно розробити математичні моделі управління сільськогосподарською галуззю, її підсистемами або інтегрованими структурами для оцінки їх діяльності [3, с. 2203-2204].

Економіко-математичне моделювання агропромислового кластеру регіону повинно враховувати наступні положення:

1. Сфера практичного застосування економіко-математичного моделювання обмежується можливостями та ефективністю формалізації економічних проблем і ситуацій, а також станом інформаційного, математичного, технічного забезпечення використовуваних моделей. Намаганням будь-якою ціною застосувати математичну модель можна не отримати очікуваних результатів через відсутність необхідних умов.

2. Для ефективного управління аграрними підприємствами в цілому, їх галузями та об'єднаннями потрібне застосування нелінійних економіко-математичних моделей та методів. При цьому основними підходами щодо формування моделей виступають імітаційний, оптимізаційний та оптимізаційно-імітаційний.

3. У сучасних економічних дослідженнях важливого значення надається теорії і практиці математичного та економетричного (функціональні регресійні та балансові рівняння) моделювання, які дозволяють вивчати і кількісно визначати внутрішні та зовнішні причинно-наслідкові зв'язки між показниками економічних систем, встановлювати закономірності їх формування і тенденції розвитку.

4. Для створення економіко-математичних моделей в системі обґрунтування планів та прогнозів розвитку АПК необхідно знати технологію, організацію та економіку агропромислового виробництва, причому дослідження якісних параметрів має бути визначальним при побудові моделі. Крім цього, необхідно враховувати державну політику в розрізі підтримки сільськогосподарських виробників, державних закупівель тощо. Для цього необхідно систематизувати особливості економічних процесів та явищ сфери аграрно-промислового регіонального кластера як об'єкта моделювання.

5. Економетричний аналіз за групами с/г підприємств дозволяє отримати повну та всебічну характеристику стану сільського господарства регіону. Виокремлення груп сільгоспідприємств на основі кластерного аналізу дозволяє не лише оцінити основні показники ефективності виробництва продукції у кожній з груп, але й виявити пріоритетні напрями вкладення капіталу. Моделі регресії стандартні доцільно доповнити моделями для аналізу панельних даних, що дозволяють враховувати варіацію у рамках об'єкта дослідження.

6. Підвищення ролі прогнозування в АПК обумовлене прискоренням науково-технічного прогресу, інтеграцією комплексу з іншими галузями економіки, посиленням невизначеності, впливом численних факторів на розвиток сфер АПК тощо. Застосування ЕММ у прогнозуванні дозволить істотно знизити рівень невизначеності. У цьому напрямку слід розробити моделі часових рядів та рядів динаміки, які дозволять виявити та оцінити динамічні тенденції змін, які склалися на підприємствах аграрної сфери, комплексне використання яких дозволить забезпечити обґрунтовані коротко- та середньострокові прогнози.

7. Правильна спеціалізація та поєднання галузей сільського господарства дозволяють найкращим чином використовувати природні фактори, виробничі ресурси та підвищити ефективність виробництва. Для вирішення цього завдання слід розробити моделі оптимального поєднання галузей, які складаються з моделей для окремих підприємств та блочної моделі для регіону, що дозволить виявити ефект від спеціалізації та інтеграції.

8. Проблема оптимізації виробничої програми підприємств, які входять до складу регіонального агрокластеру, є складною та має множину допустимих значень. Від вибору одного з варіантів рішення залежить ступінь виконання виробничої програми. Для вирішення даної задачі традиційні методи оптимізації доцільно доповнити алгоритмом, що дозволяє оцінити більшу кількість альтернативних варіантів використання виробничих та фінансових можливостей тощо [1, с. 7-8, 34-58; 2, с. 23-36; 4, с. 475-476].

В умовах глобалізації світової економіки змінюється філософія товароруху, продукція повинна бути доставлена споживачу з врахуванням мінімізації витрат та часу постачання. Якщо вітчизняний агропромисловий комплекс бажає бути успішним та конкурентоспроможним на продовольчих ринках, особливо після вступу України в ВТО та підписання економічної частини угоди з Євросоюзом, то, безперечно, необхідно застосовувати методи економіко-математичного моделювання в аналізі, плануванні та прогнозуванні створення й функціонування регіональних агропромислових кластерів.

Список використаних джерел:

1. Касимова Т. М. Разработка комплекса моделей для анализа и прогнозирования показателей деятельности предприятий регионального агропромышленного комплекса (на примере Республики Дагестан): дис. ... кандидата эконом. наук : 08.00.13 / Касимова Таиса Маллаевна. – Ростов-на-Дону, 2015. – 167 с.
2. Математичне моделювання та інформаційні технології в аграрному секторі економіки : монографія / За ред. Н. К. Васильової. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2016. – 203 с.
3. Медведев А. В. Экономико-математическое моделирование агропродовольственного кластера региона / Медведев А. В., Косинский П. Д., Бондарева Г. С. // Фундаментальные исследования. – 2013. – № 10-10. – С. 2203-2206.
4. Самарська Д. О. Застосування економіко-математичного моделювання для визначення раціональної галузевої структури аграрних підприємств / Д. О. Самарська, М. А. Дамаскіна // Вісн. Миколаїв. нац. у-ту ім. В. О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 7. – С. 472-477.
5. Чегоданова Е. В. Кластерный подход в инновационном развитии АПК региона [Электронный ресурс] / Е. В. Чегоданова // Современные проблемы науки и образования. – 2014. – № 3. – Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/klasteryny-podhod-v-innovatsionnom-razvitii-apk-regiona>.

Аркадій Семчук, к.ф.-м.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

СПЕЦИФІКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ДРОБОВО-ЛІНІЙНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ЗАСОБАМИ MS EXCEL

Транскордонне співробітництво прикордонних регіонів хоча б двох країн, які мають спільні кордони, направлене на координацію спільних дій, спрямованих на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між